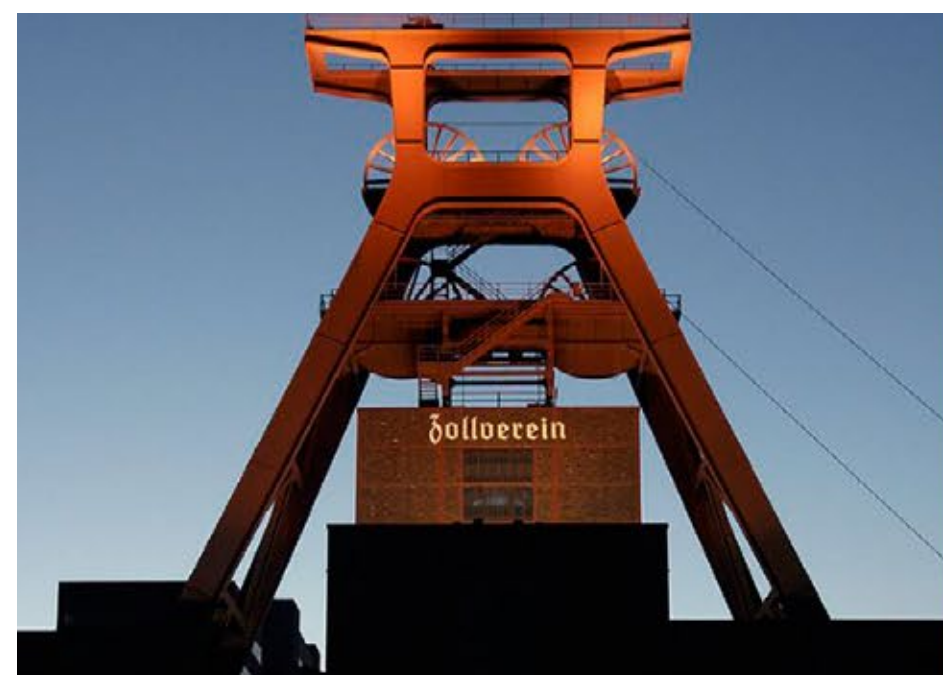
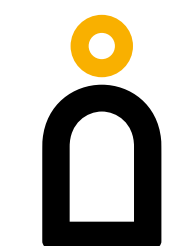




**Prezentacija rezultata rada na prvoj
pripremnoj fazi projekta **KOVA** //**
**Obnova i revitalizacija
rudarske ostavštine**



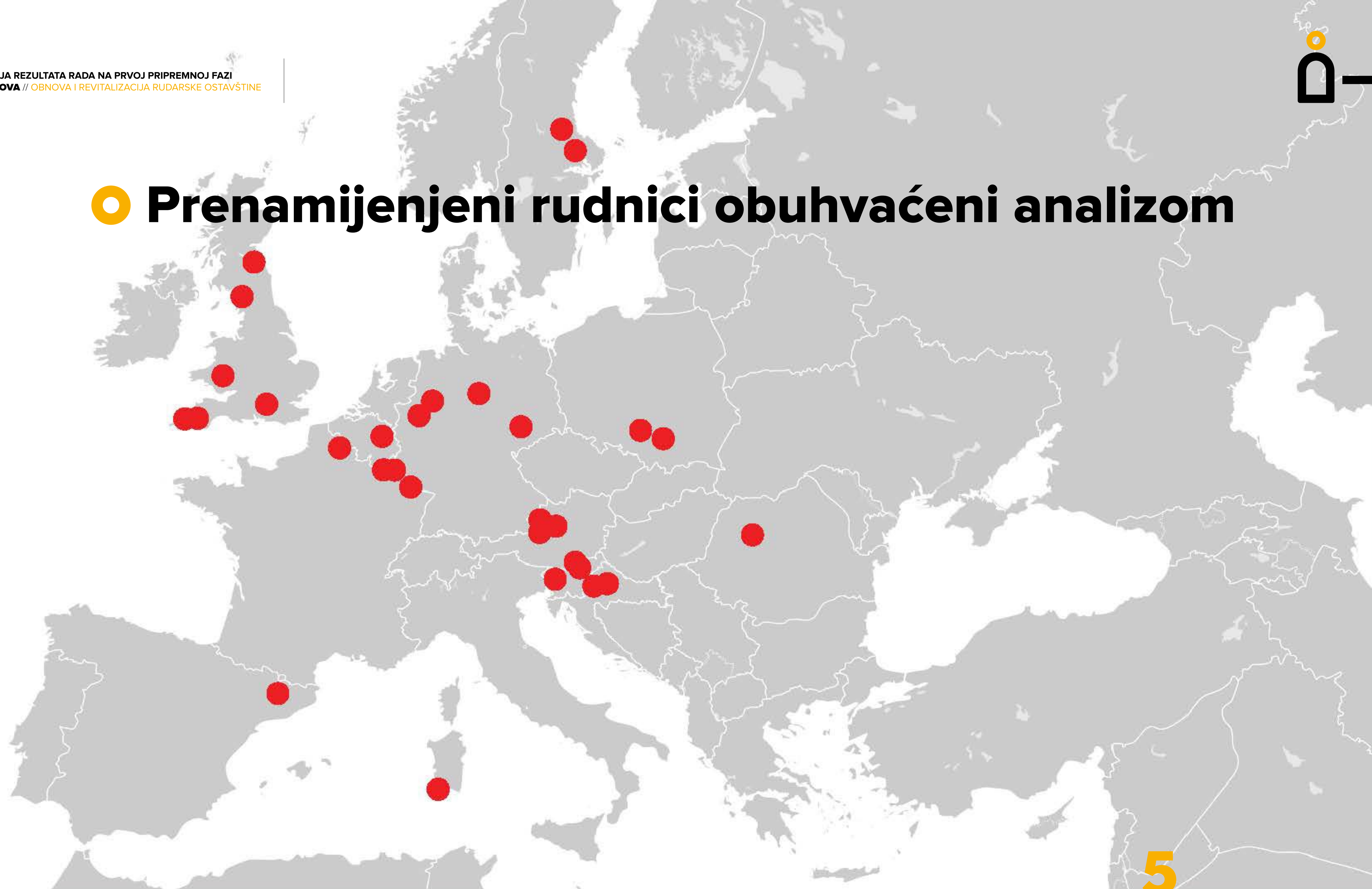
- **Referentni primjeri prenamjene rudarske ostavštine u Europi //**
Sanja Cvjetko Jerković, dipl.ing.arh.,
koordinator projekta Kova



DOSLIEDNOST



○ Prenamijenjeni rudnici obuhvaćeni analizom

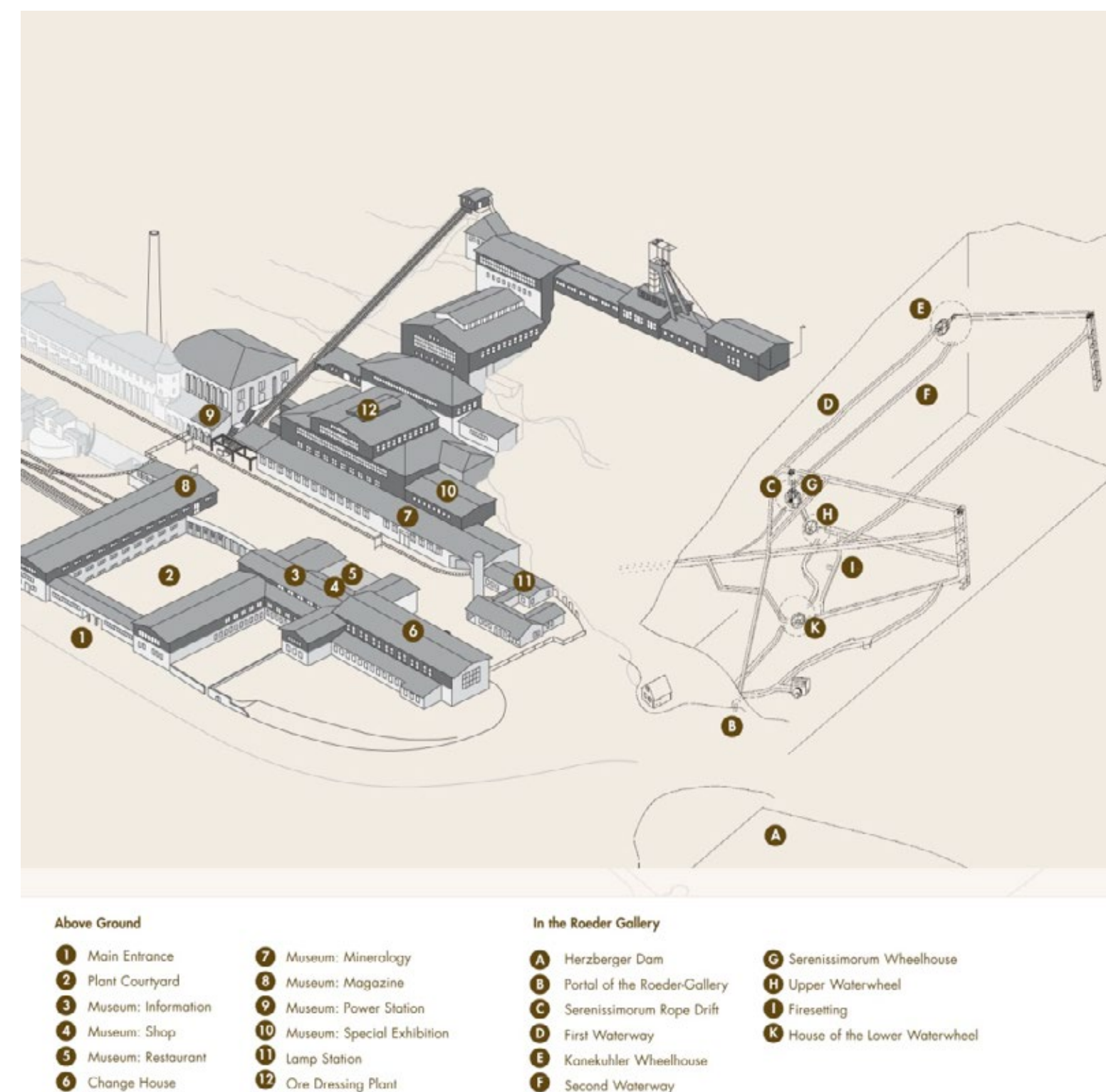




○ Ključni podaci

- vrsta rudnika
- od kada datira rudnik i kad je otvoren za posjetitelje
- ukupna površina i dubina rudnika
- investitori obnove / iznos
- pripadajući nadzemni objekti i namjena
- koncept obilaska rudnika i pripadajući sadržaji
- max broj posjetitelja u jednoj turi
- muzejski postav, ponuda i vezane aktivnosti / sadržaji
- dodatni sadržaji
- ostalo

Muzej i centar za posjetitelje rudnika Rammelsberg



○ Primjer: rudnik Guido

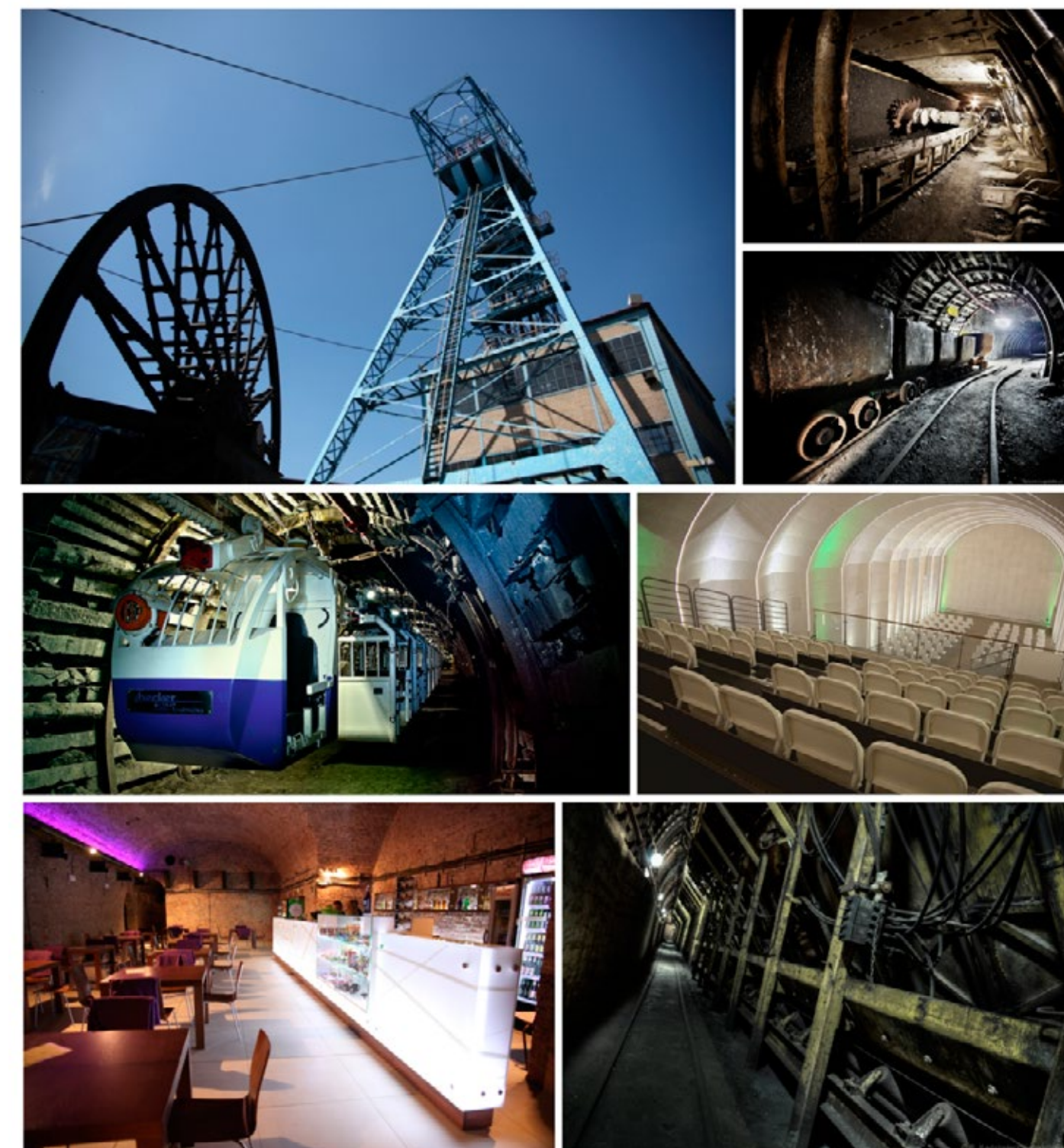
Naziv ustanove: **Rudnik Guido**

Lokacija: **Zabrze, Poljska**

Vrsta rudnika: **rudnik ugljena**

Web: www.kopalniaguido.pl

Rudnik Guido datira od 1855. godine. U 1982 godini na površini organiziran je izložbeni postav koji uključuje toranj šohta. 1987 godine rudnik je registriran kao nepokretno kulturno dobro. Kompleks se zatvara 1996 godine. Zahvaljujući inicijativi lokalne zajednice, u 2007 godini utemeljuje se kulturna institucija Šlezijske provincije i Općine Zabrze - Povijesni rudnik ugljena 'Guido', uz dodatak podzemne rute na nivou -170m, otkop Kolejowy. Već 2008 godine za posjetitelje otvara se i razina -320m, te u 2015 godini otkopi na nivou -355m.





- **Vizualni identitet projekta KOVA // Benussi&theFish,**
Ivan i Dorja Benussi, dipl.diz.

○ Brending i vizualni identitet

Kontekstualne asocijacije koje stoje iza brenda **KOVA** sastoje se od kombinacije pojmovnih obilježja Labinštine direktno povezanih s karakteristikama rudarstva.

Prema holističkom principu; **logotip** nastaje kao poveznica ili zajednički nazivnik za tenzije interno/eksterno, otvoreno/zatvoreno, svjetlo/tamno, podzemno/nadzemno, umjetno/prirodno, veliko/malo, kontrola/prepuštanje, kaos/red.



○ Slogan i logotip



STARI
RUDNICI
NOVI
PROLAZI



//STARI
RUDNICI
//NOVI
PROLAZI



//**STARI**
RUDNICI//
//**NOVI**
PROLAZI//



PREZENTACIJA REZULTATA RADA NA PRVOJ PRIPREMNOJ FAZI
PROJEKTA KOVA // OBNOVA I REVITALIZACIJA RUDARSKO OSTAŠTINE



○ Promotivni materijal



STARI
RUDNICI
NOVI
PROLAZI



OKOVA

www.kova.hr

RUDARSKI KOMPLEKS
LABINŠTINE

//STARI
RUDNICI//
//NOVI
PROLAZI//

OKOVA

RUDARSKI KOMPLEKS
LABINŠTINE



www.kova.hr

OKOVA





- **Program i idejno rješenje
rudarskog kompleksa na Piazzalu**
// **Branka Petković, dipl.ing.arh.**
Kristina Jeren, dipl.ing.arh.



○ POSTOJEĆE STANJE

Zgrada je unatoč pregradnjama i promjenama tijekom vremena, zadržala prepoznatljivost izvornih graditeljskih oblikovnih obilježja prvotne namjene kao i izvorna obilježja građevinskog korpusa i oblikovnih elemenata/karakteristična konstrukcija zgrade kupatila i šohta, osnovna tlocrtna dispozicija lamparne i kompozicija pročelja.

○ REKONSTRUKCIJA

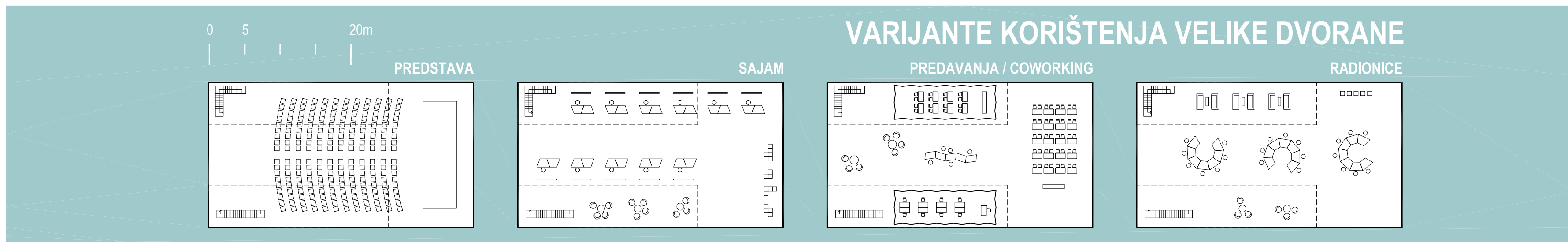
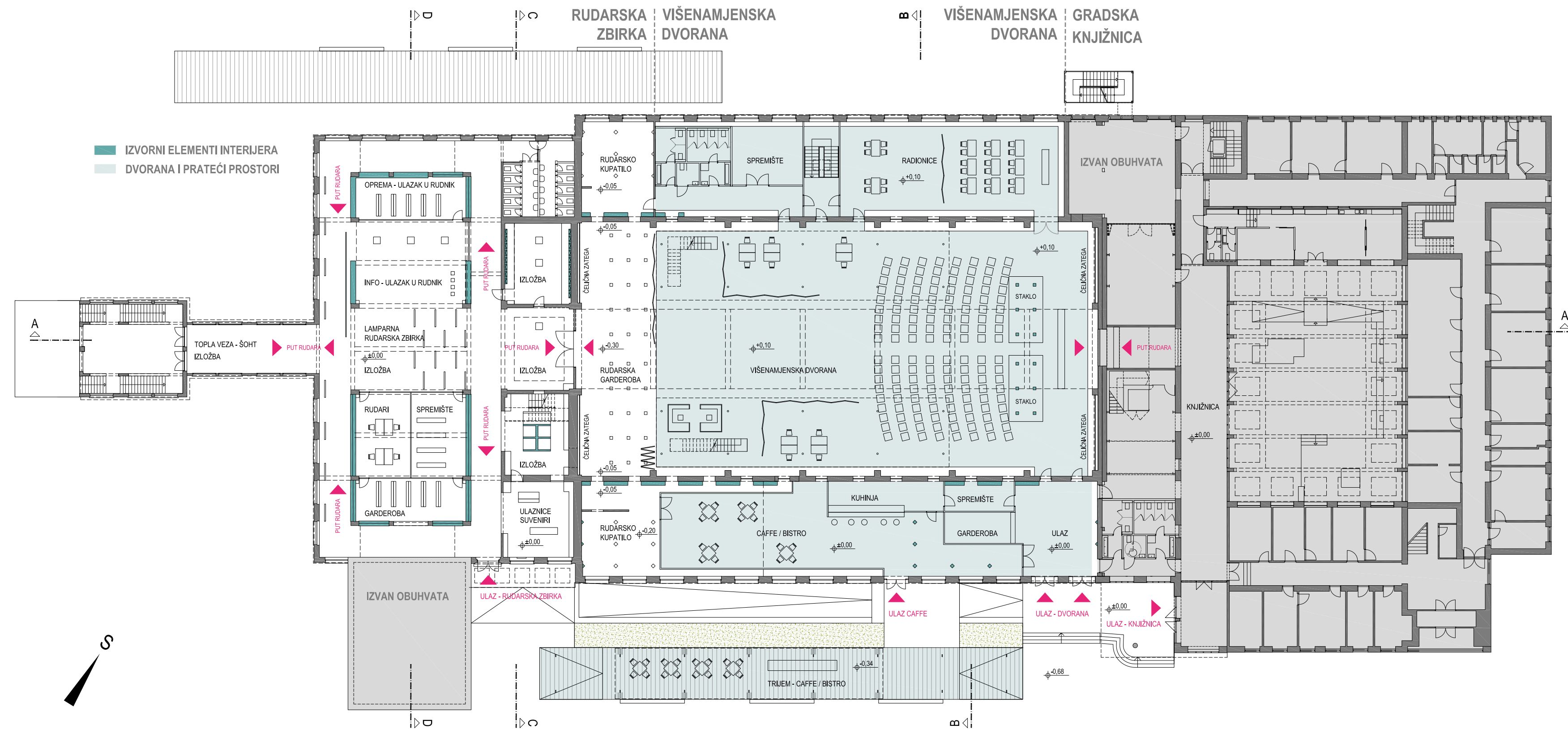
Rekonstrukcijom se vraća izvorni vanjski gabarit uklanjanjem naknadno dograđenih dijelova krova a unutar prostora lamparne uklanjaju se sve građevinske intervencije (galerije, mostovi, zidani šank, pregrade kuhinje i spremišta) i dio međukatnih konstrukcija, te se uspostavlja jedinstveni dvoetažni prostor. Sukladno konzervatorskom elaboratu posebna pažnja se posvećuje očuvanju i sanaciji izvornih elemenata interijera

○ KONCEPT

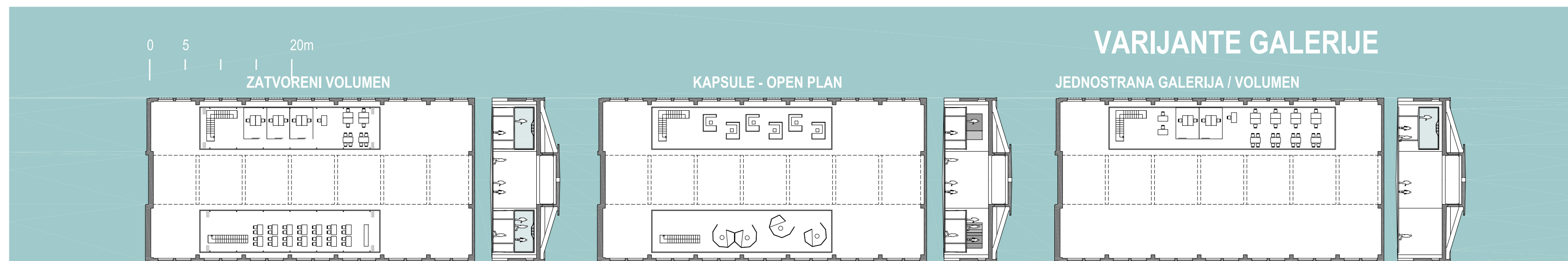
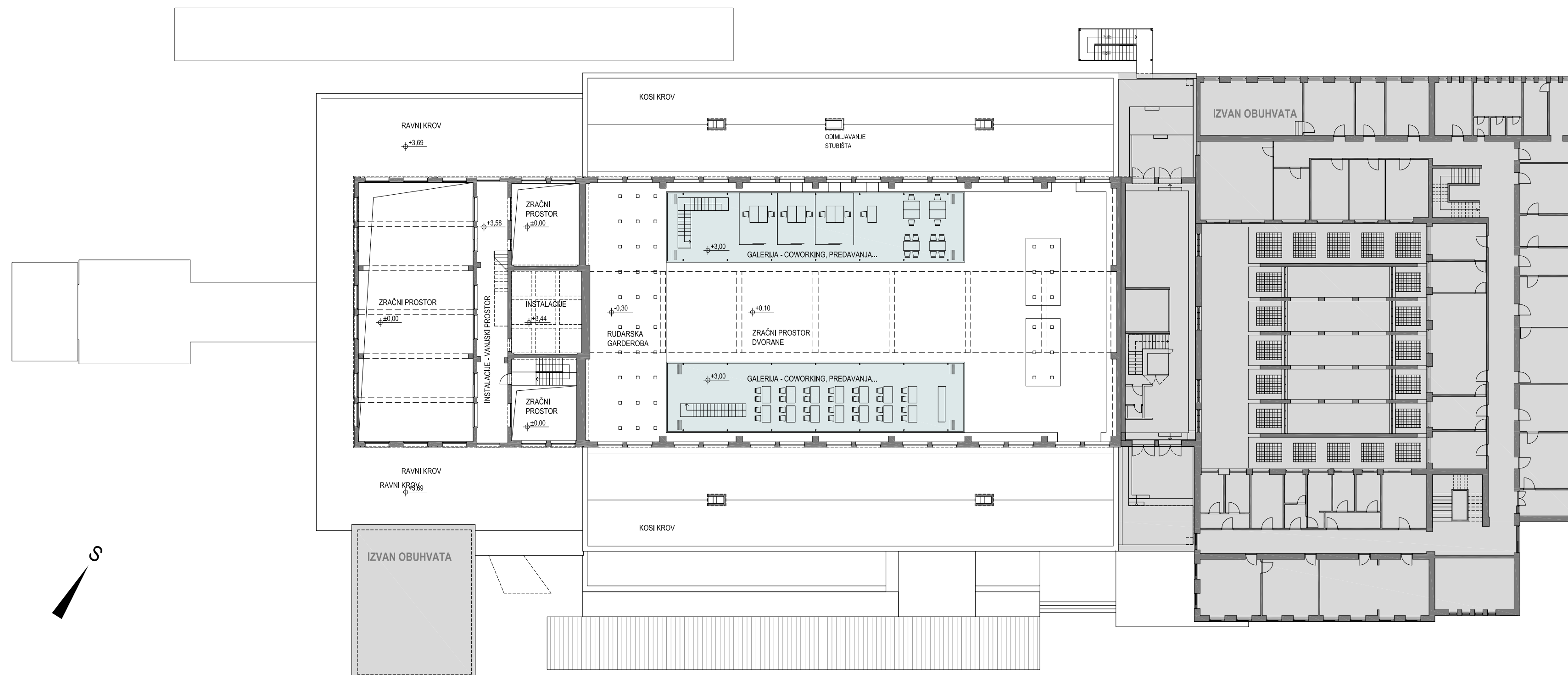
1. središnja hala velikog kupatila čuva se kao građevinski jedinstveni prostor osnovne unutarnje tripartitne kompozicije unutar koje se prostor višenamjenske dvorane interpolira izvedbom odignutog poda i odmicanjem od postojeće nosive konstrukcije
2. na spoju s lamparnom zadržavaju se izvorni elementi interijera unutar velikog kupatila i bočnih krila te taj je prostor dio rudarske zbirke dijelom i u namjeni rekonstruirane rudarske garderobe za posjetitelje
3. interpoliraju se čelične konstrukcije galerija za potrebe pratećih ureda, multimedijских radionica i ostalih sadržaja
4. bočna krila velikog kupatila u kojemu su izvorno bile smještene kupaonice prostorno su objedinjene i prenamjenjene u prostore radionica i igraonica u sjeverozapadnom krilu /veza između etaže suterena i prizemlja ostvaruje se unutarnjim stubištem/ i bistroa u jugoistočnom krilu
5. oko prostora lamparne ponovno se afirmira rudarski ophod a izvorna funkcija lamparne se vraća i služi opremi posjetitelja koji se spuštaju u rudarska okna
6. prostor šohta postaje vidikovac
7. afirmiraju se plohe pristupnih trgova u suterenu i prizemlju postavom elementa urbane opreme koji, s obzirom na zatvorenost volumena sukladno izvornoj namjeni, ostvaruju dijalog s okolnim prostorom



LABIN - IDEJNO RJEŠENJE REKONSTRUKCIJE I SANACIJE KOMPLEKSA NA PIJACALU - TLOCRT PRIZEMLJA

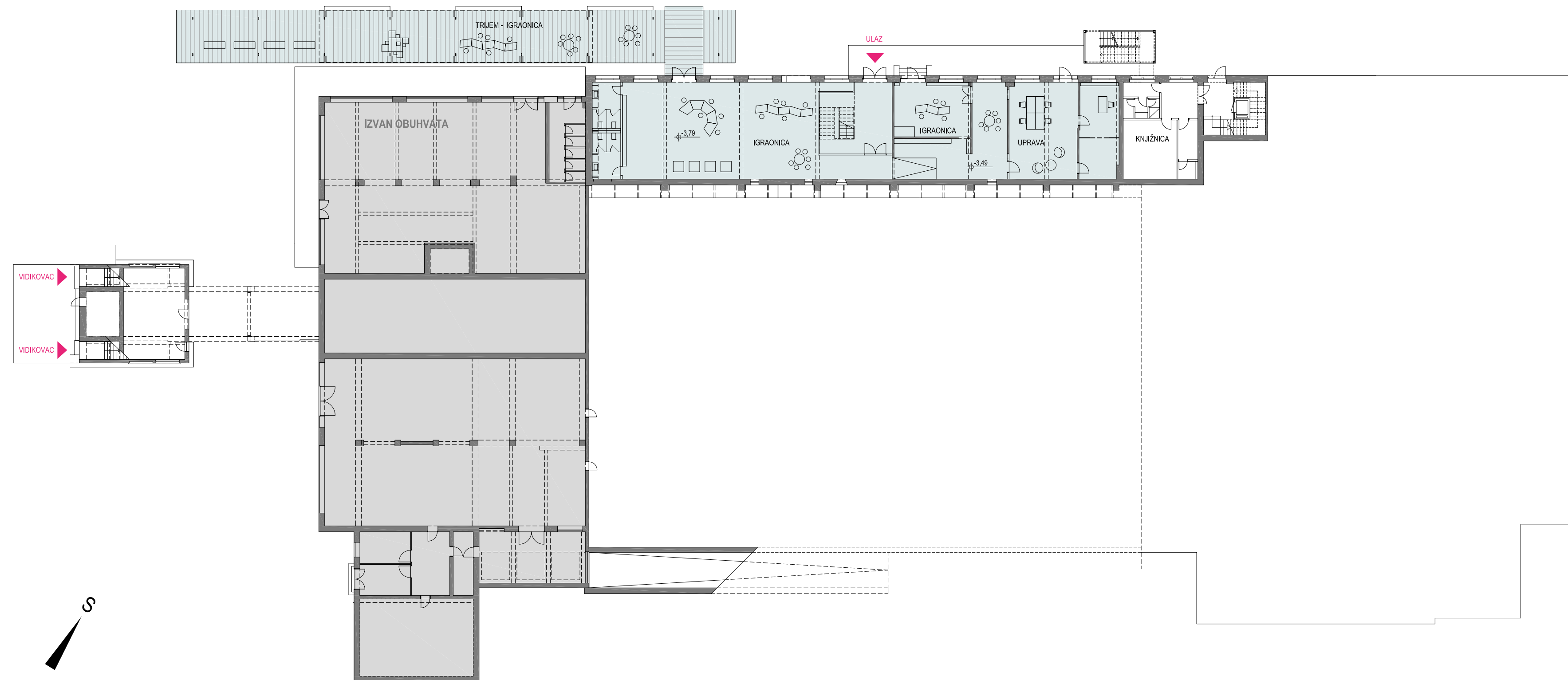


LABIN - IDEJNO RJEŠENJE REKONSTRUKCIJE I SANACIJE KOMPLEKSA NA PIJACALU - TLOCRT KATA

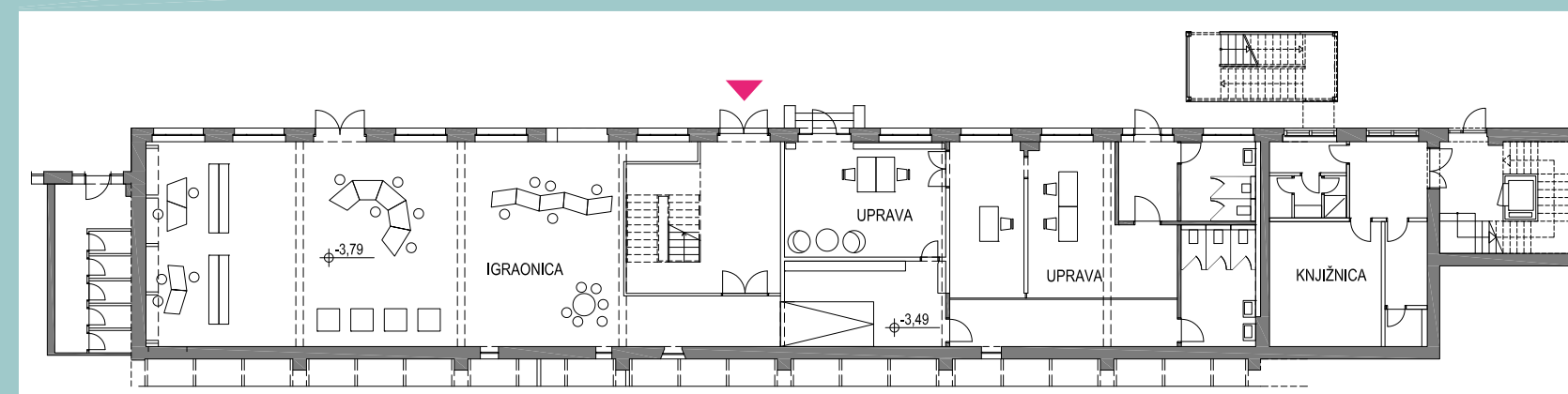




LABIN - IDEJNO RJEŠENJE REKONSTRUKCIJE I SANACIJE KOMPLEKSA NA PIJACALU - TLOCRT SUTERENA



LABORATORIJ - VARIJANTA





- **Procjena stanja rudarskog tornja dizala i mjere obnove**
// **Juraj Pojatina, dipl.ing.građ.**

○ Klasifikacija nedostataka

Karakterističan izgled konstrukcije – donji dio

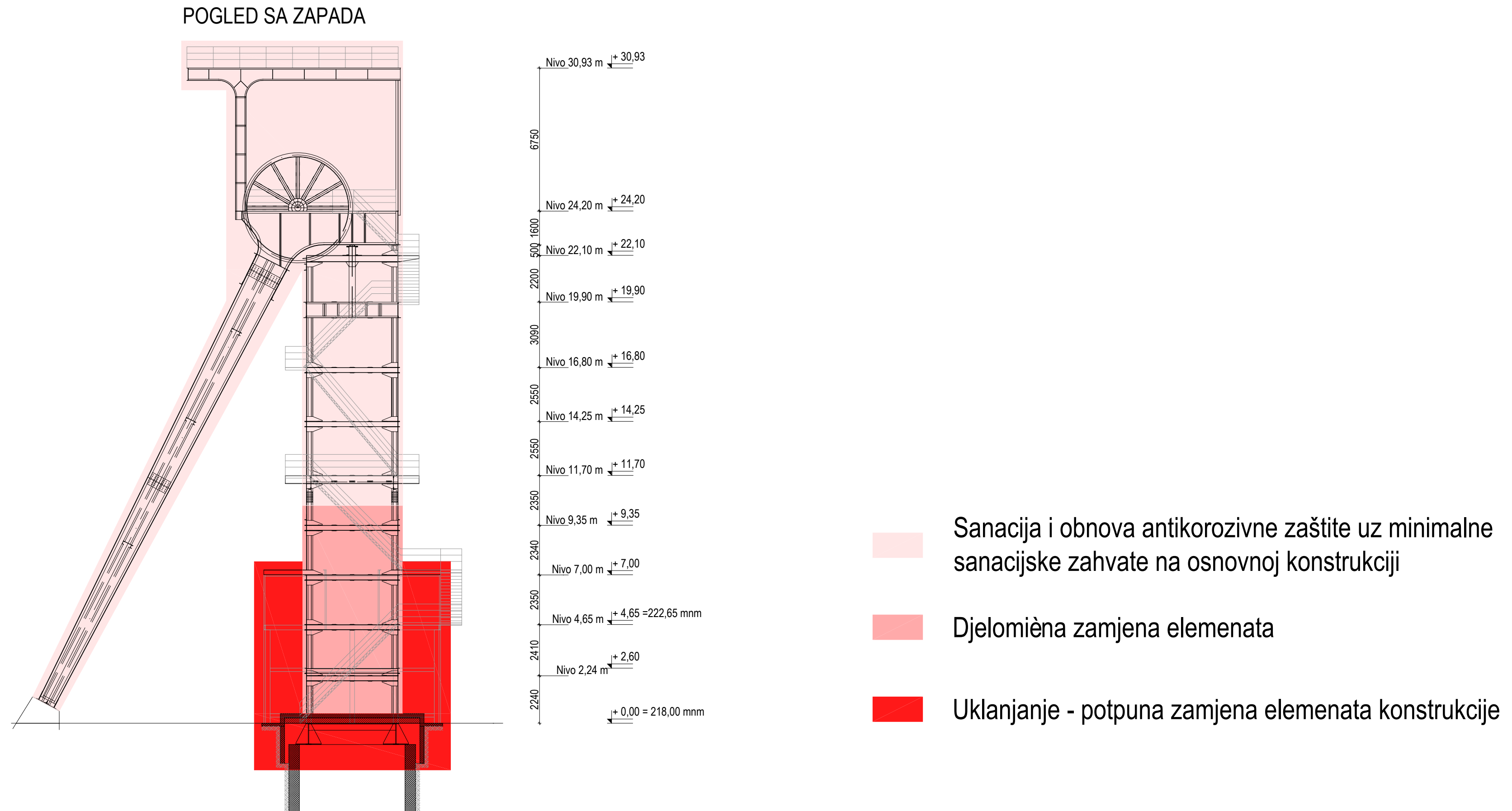


Karakterističan izgled konstrukcije - gornji dio



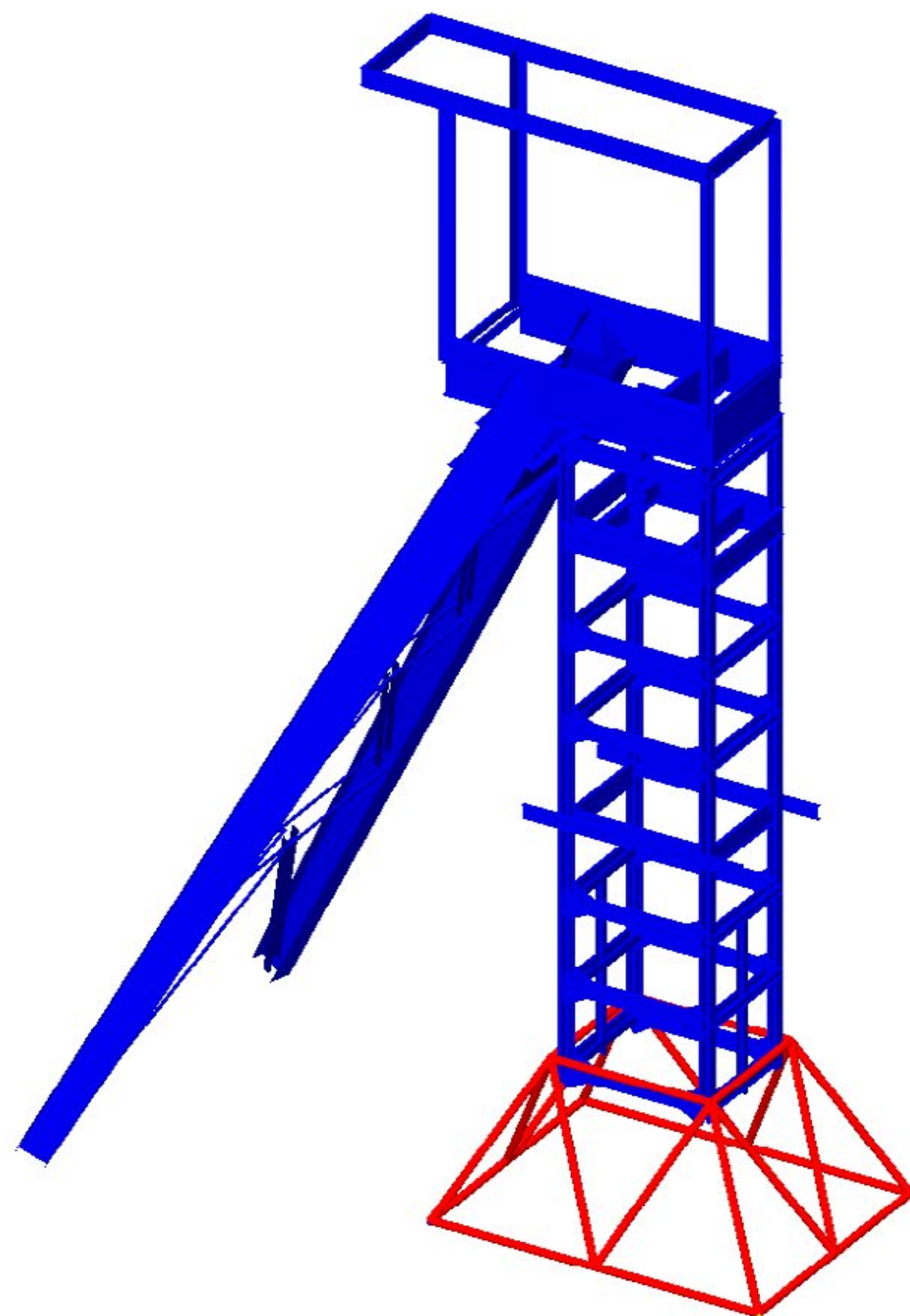


○ Klasifikacija nedostataka





○ Zamjena elemenata postolja i temelja stupa



Privremena poduporna konstrukcija zbog zamjene elemenata postolja



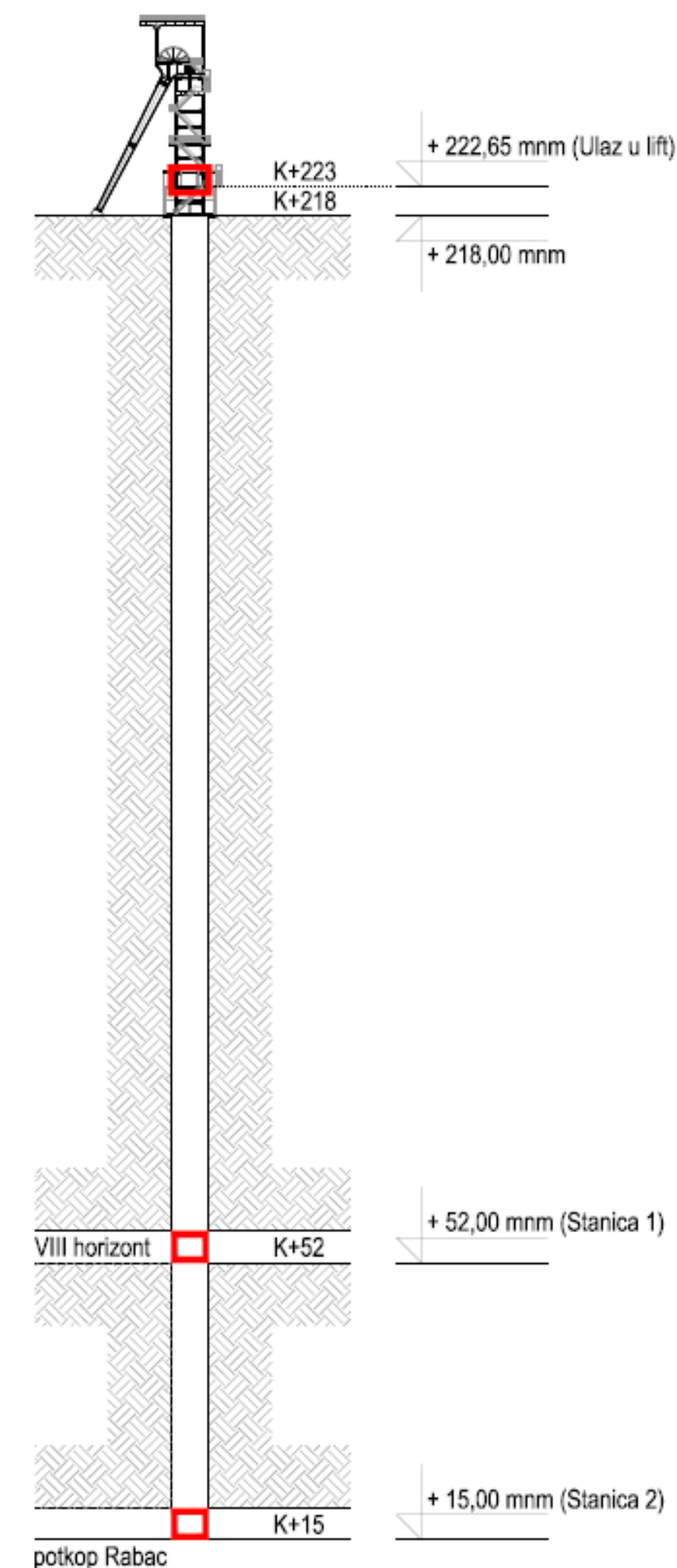
○ Idejno rješenje novog lifta

Stanice lifta se nalaze na sljedećim nivoima

1. STANICA - K+223 m (Glavni ulaz iz 'tople veze')
2. STANICA - K+52 m (VIII horizont)
3. STANICA - K+15 m (Potkop Rabac)

Tehničke karakteristike novog lifta

- nosivost: $Q = 2000$ kg – 26 osoba
- brzina vožnje: cca 4,0 – 5,0 m/s
- visina dizanja: cca 208 m
- broj stanica/ulaza: 3/3
- dimenzije kabine: 2400 x 1750 x 2500 mm
- vrata kabine i voznog okna - automatska centralna
- dimenzije: 1300 x 2100 mm





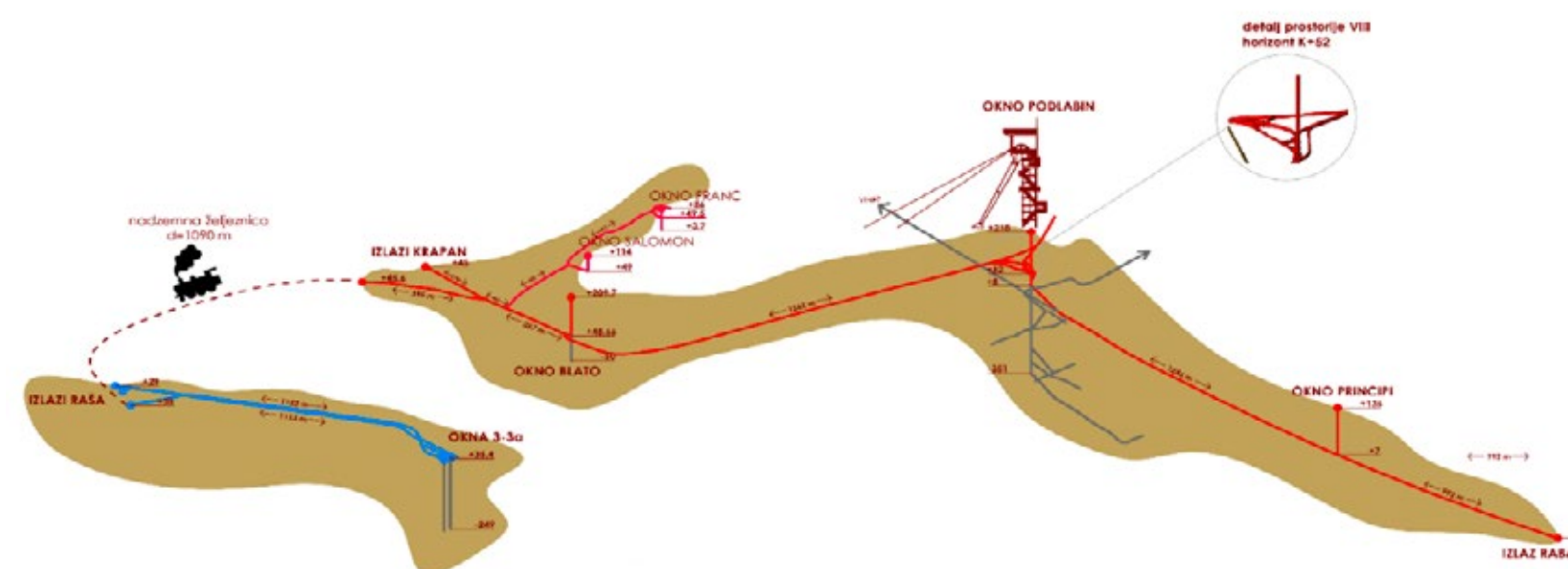
- **Rezultati analize stanja podzemnih otkopa nekadašnjeg rudnika**
// **Bojan Lajlar, dipl.ing.rud.**

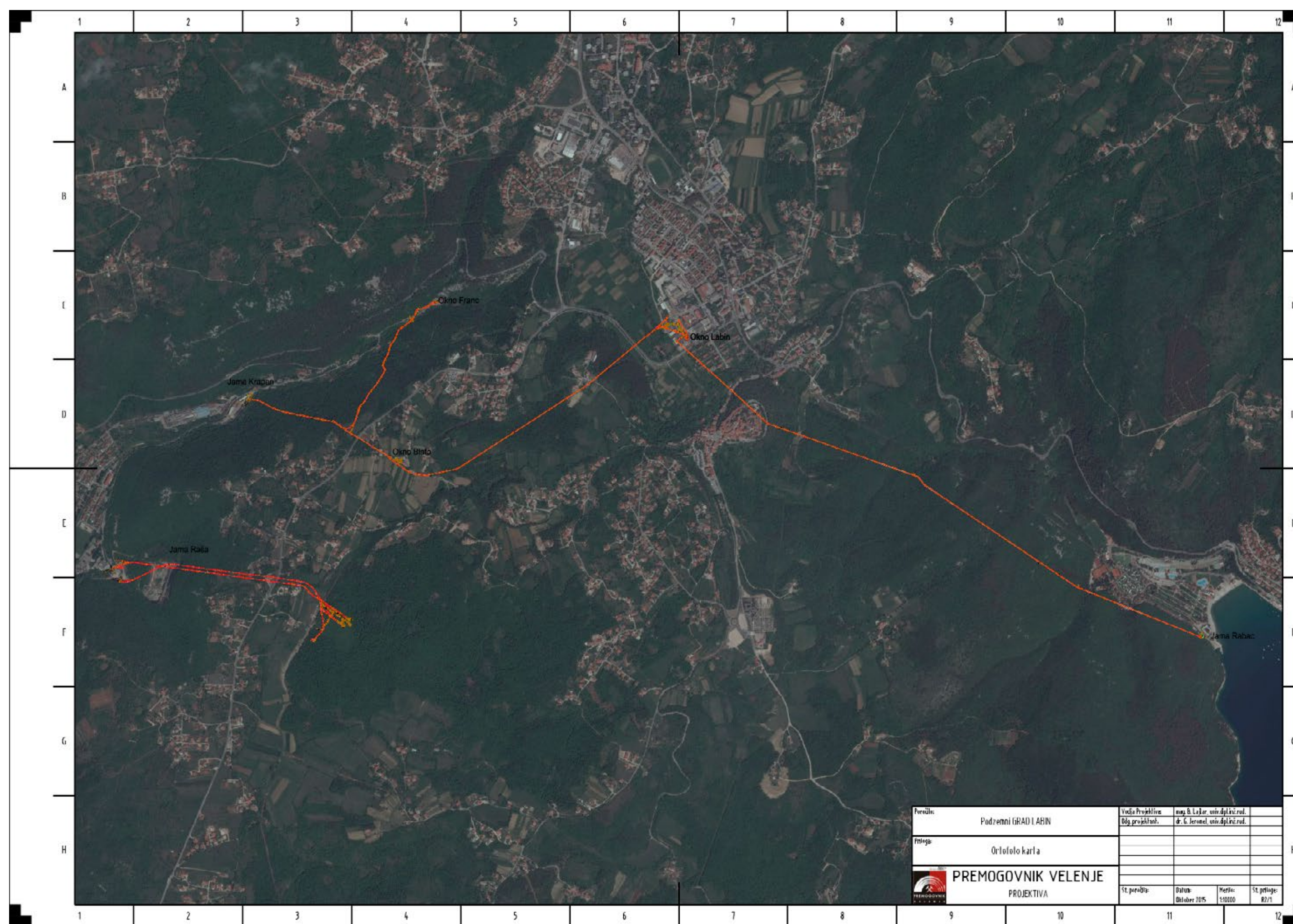
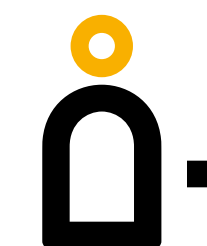
○ Osnovne informacije dokumentacije

Sigurnosno-tehnički pregled trenutnoga stanja podzemnoga dijela rudnika (okno Labin - jama Raša), na području grada Labina i općine Raša za namjenu izrade rudarskoga projekta u sklopu oživljavanja rudarske kulturne baštine Labin-Raša.

Sigurnosno-tehnički pregled obuhvaća

- pregled prohodnosti jamskih prostorija
- ocjenu trenutne stabilnosti jamskih prostorija
- ocjenu dotoka vode
- plinsko stanje u jamskim prostorijama (CH₄, CO₂, CO, O₂, dimentilsulfid, H₂S, NO_x)
- podatke o izmjerenim zračnim parametrima (definiranje smjera zračne struje, mjerenja količine zraka)
- fotografiranje pojedinačnih lokacija (dijelova jamskih prostorija)





○ Krapan – okno Podlabin

Betonski blok i gotovo vodoravni
sloj masiva uzbrdice



Pregrada na početku pruge



○ Krapan – okno Podlabin

Umetnuti stup između dvije jamske prostorije

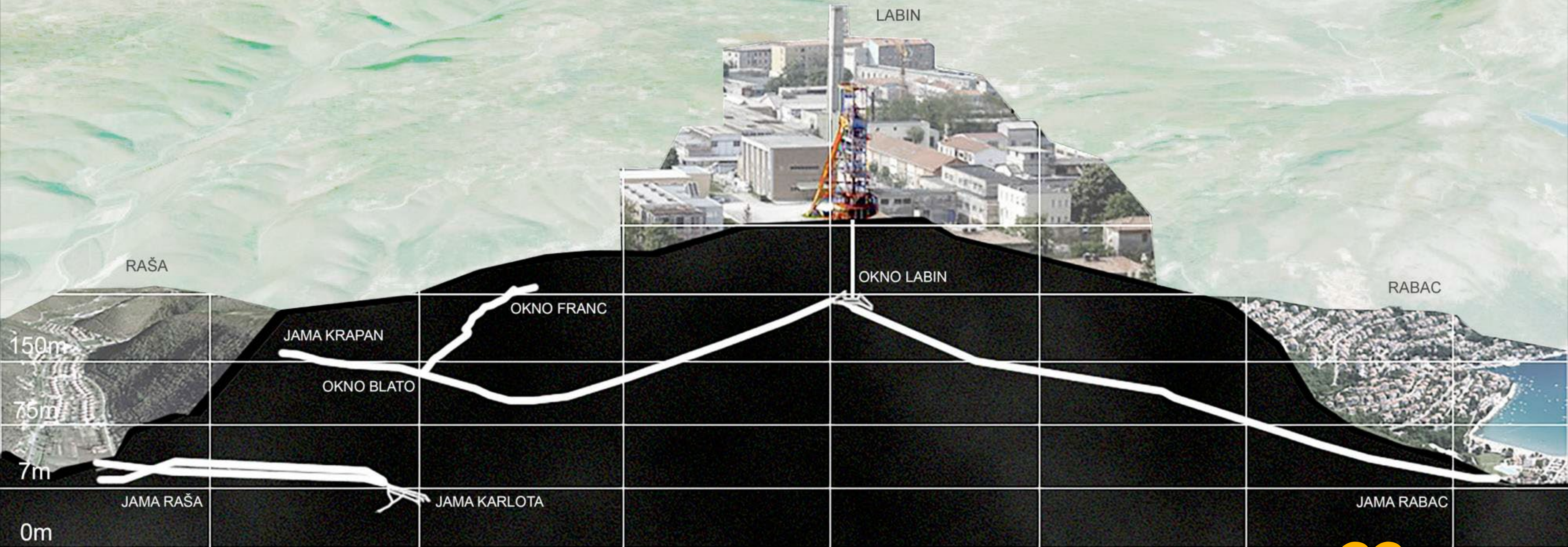




- **Program sadržaja i idejno rješenje prenamjene i sanacije podzemnog dijela // Sanja Cvjetko Jerković, dipl.ing.arh.**



Rudarski kompleks Labinštine





FAZNOST PROJEKTA

podzemlje

nadzemlje

— faza 1

podlabin → ranžirni čvor
 raša → karlota
 rabac

- - - faza 3

vlakic krapan → raša → trget

pokretne

stepenice podlabin → labin

žičara

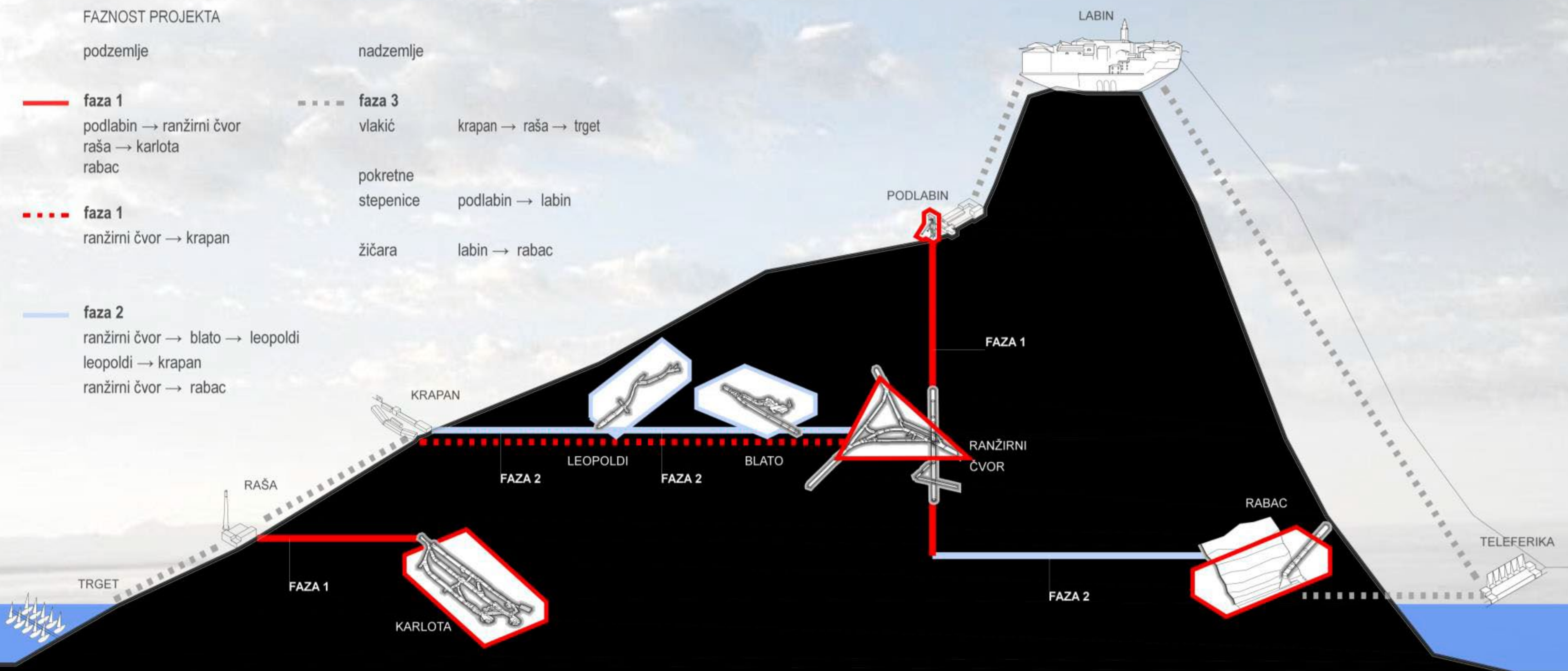
labin → rabac

- - - faza 1

ranžirni čvor → krapan

— faza 2

ranžirni čvor → blato → leopoldi
 leopoldi → krapan
 ranžirni čvor → rabac



LJUBAV

tobogan / prijelaz, praznovjerje /
patuljci, Sv. barbara, opasnost,
"sretno", domišljati rudari, ustroj
vojske, "room escape", film
"Odmor", jednakost,
crna lica, humor,
snaga

SREĆA

zemlja, žene, muškarci,
djeca, zajednica, jezik rudara,
solidarnost, grad, geologija, vino,
casino, dokonosti i
poroci,
...

SVJETLO

osjetila,
struja, vapno, tehnika,
lampa, svjetlo, ugljen - crno
zlato, informacija / mediji,
podzemlje / potpuni mrak

ŽIVOT

sjeme
konj, drvo, voda,
propuh, gljive, vrijeme,
bakterije, kanarinac, pantegane,
pripadnost vezana uz profesiju
(rudar nije vezan za mjesto),
stijene



○ HOLISTIČKI PRISTUP

U identifikacije glavnih elemenata / karakteristika rudnika isti se **tehnika "Four L's"** koja iziskuje kreativnu interpretaciju rudnika i rudarstva raščlanjenu na četiri tematske razine. Ova retrospektivna operacija omogućava brže i detaljnije programiranje sadržaja i aktivnosti: kreativnost i ideje nastaju iz interpretacije i poveznica koje naša misao ostavlja među onim što poznajemo. Izazov stoji u tom da se odabiru sadržaja, lokacija, metoda ne podliježe površnom predstavljanju sadržaja koji više ne postoji. Namjena i otvaranje jednog dijela ugljenokopa ima ključnu ulogu - otvorenost - koja je jedna od temeljnih odlika Labinštine.

Umjesto nizanja oprečnih pojmova kojima bi se opisao rudnik i rudarstvo - želja je istražiti realnosti kao otvorenost / zatvorenost koje mogu koegzistirati; dualnosti kao žena / muškarac, priroda / kultura (koje temeljno potvrđuju istovjetnost). Rad na podzemnoj infrastrukturi znači priznati da nekadašnji rudnik danas mora priznati "drugo" da bi uistinu mogao odraziti "ono što jest". Otvorenost znači fleksibilnost uporabe, interakciju, istraživanje, nadogradnju i znanje. Lokalnu specifičnost vidimo kao ključni pokretač u inovativnom razvojnom procesu. Projekt rudarskog kompleksa mjeri se s neizmjenjivim arhivom tragova i znakova, oprezno odabirujući elemente koji ga sačinjavaju. Cilj je potvrda i afirmacija rudarskog sistema kao cjeline u svim slojevima koji svjedoče o djelatnosti koja je najsnažnije konotirala razvoj našeg područja. Rudarsko podzemlje (nekad smo ga crpili) danas ga koristimo kao "aktivnu podlogu" uz čiju pomoć ćemo potaknuti suvremenu urbanu transformaciju. Kako je s, uz i za rudnike nastalo najveći dio izrađene baštine, aktivnosti, djelatnosti na području nekadašnje Labinštine, tako je intencija kroz ovaj projekt Rudarskog kompleksa povezati rasute dijelove. Ovdje kontinuitet ne znači samo nastavak "korištenja / eksploatacije" rudnika kroz drugu vrstu ljudske aktivnosti. Kontinuitet postaje element medijacije tenzija: interno-eksterno, veliko-malo, prošlost-sadašnjost.

Ovaj projekt revalorizacije rudarske ostavštine / vrijednosti (samo objekata), je vid osnaživanja sposobnosti stvaranja novih modela i rješenja za budućnost. Rudarski kompleks pokazuje kako znanje o prošlosti i kreativna sloboda spojene u projekt omogućavaju istovremeno promišljanje prošlosti i budućnosti.

○ **Dijagram na prethodnoj strani -
HOLISTIČKI PRISTUP PLANIRANJU**



MODUL 1 sretno / ulazni foaje

definiran info punktom, suvenirnicom te prostorima za odmorište. Također, u sklopu početka rute, prostor oblikuje i maketa cijelog podzemnog sklopa kao i segment presjeka rudnika koji govori o geološkom sastavu tla.

MODUL 2 jednakost / crna lica

prostor gdje posjetioci, pogledom u zrcalnu stijenu, ali i prolaskom kroz uzak otvor u toj stijeni, bivaju svjesni svoje jednakosti. Osim toga, oni ovdje bivaju upućeni u izgled rudara, njihovu opremu i sl., a sve to prikazano je kronološkim i hjerarhijskim redom (i unutar jednakosti postoje različitosti).

MODUL 3 patuljci, praznovjerje

prvi susret s opasnošću u rudniku - audio snimke cvrkuta kanarinca, pištanja i škrgutanja štakora, škripe drvenih podgrada i na kraju, urušavanja rudnika (miniranja). Modul sačinjen od okvira i vibracijske podloge ima prolazni karakter bez pretjeranih vizualnih efekata kao i izložbenog karaktera.

MODUL 4 fizička snaga

modul testira fizičku snagu posjetioca kroz njegovu promjenjivu veličinu (prolaza). Modulom je također, provedena i tema odnosa rudar - alat, shodno razvoju industrije. Tako posjetioc ima jasan uvid u potrebitu fizičku snagu kroz različita povijesna razdoblja sukladno napretku rudareve opreme i njegovih zadaća.

MODUL 5 humor

iluzionističkim efektima posjetioc ovdje dolazi u blisku vezu s ironijom koja je bila sveprisutna među rudarima. Upravo se humorom pokušava ublažiti težak život pod zemljom.

MODUL 6 film "Odmor"

dualni prostor predviđen za projekcije koje bi prikazivale život rudara pod zemljom u doba kada je rudnik bio aktivan, kao i projekcije koje bi govorile o rudnicima nakon njihovog zatvaranja

IN SITU napušteni niskop

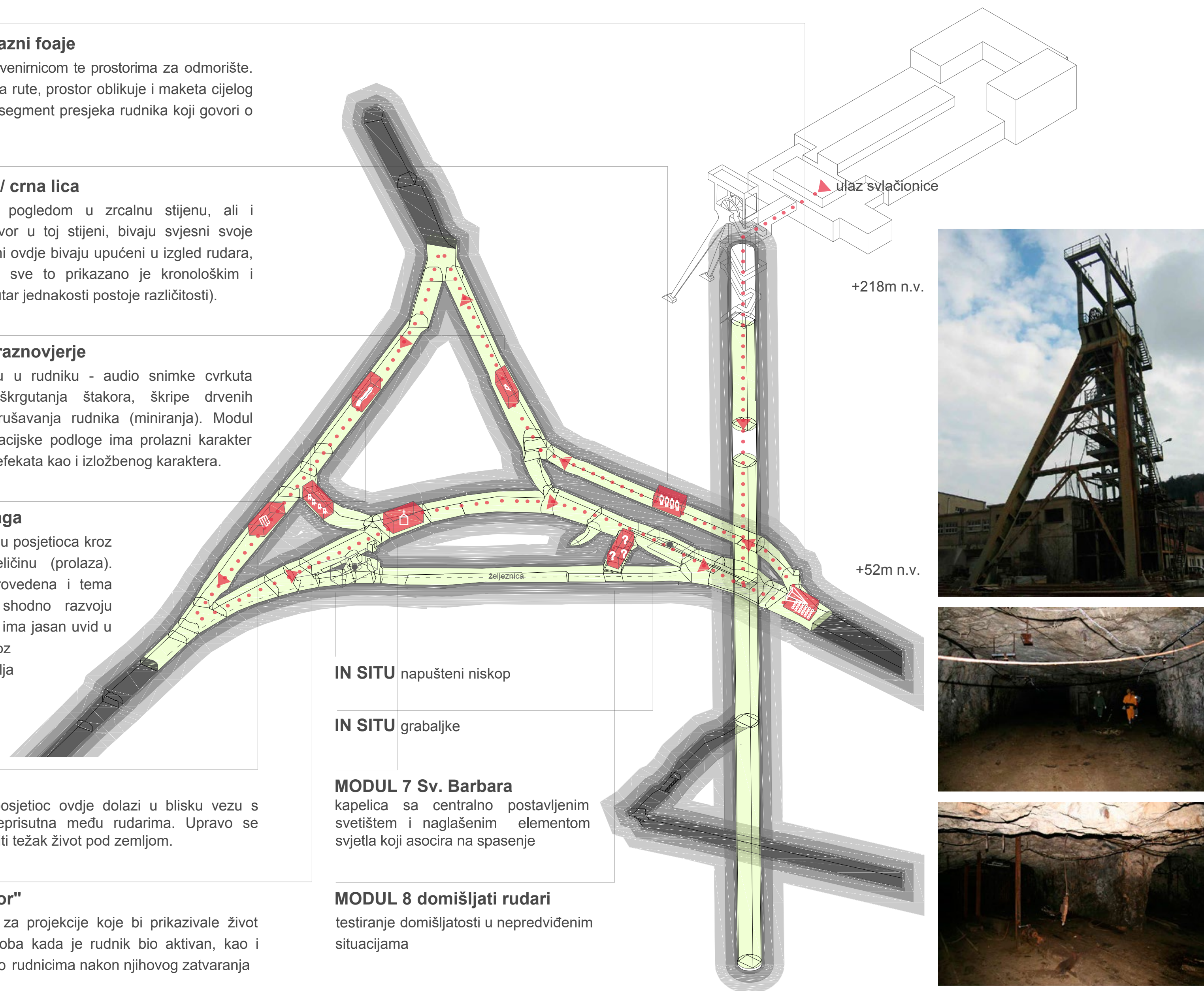
IN SITU grabaljke

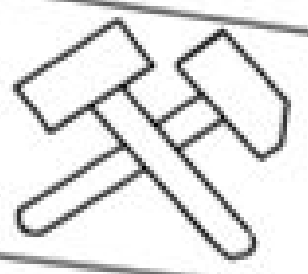
MODUL 7 Sv. Barbara

kapelica sa centralno postavljenim svetištem i naglašenim elementom svjetla koji asocira na spasenje

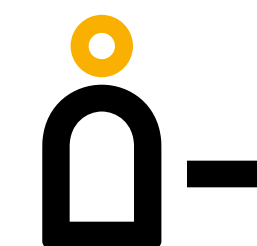
MODUL 8 domišljati rudari

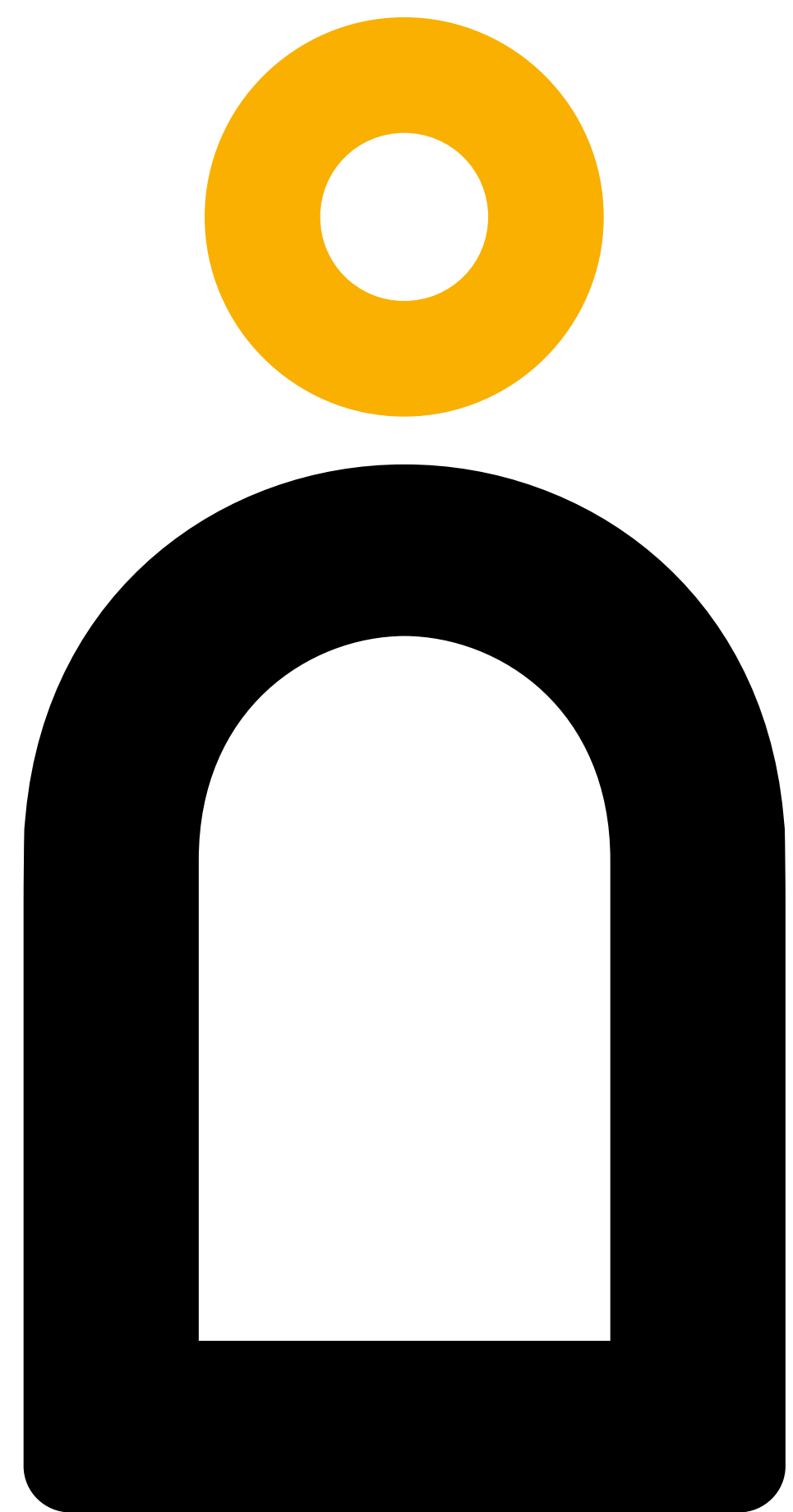
testiranje domišljatosti u nepredviđenim situacijama





SRETNO





KOVA

STARI RUDNICI RUDARSKI KOMPLEKS
NOVI PROLAZI LABINŠTINE